

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Ing. P. M.**, zastoupen JUDr. Václavem Vlkem, advokátem, se sídlem Sokolovská 22, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2015, č. j. MPSV-UM/12272/15/9S-PZK, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 8. 2016, č. j. 16 Ad 157/2015 – 81, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále „stěžovatel“) napadá rozsudek Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) ze dne 5. 8. 2016, č. j. 16 Ad 157/2015 – 81 (dále „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2015, č. j. MPSV-UM/12272/15/9S-PZK (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím bylo dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky, Krajské pobočky v Plzni, kontaktní pracoviště Sušice ze dne 7. 9. 2015, č. j. MPSV-UP/26682/15/KT, o odejmutí dávky příspěvek na živobytí ode dne 1. 12. 2013 podle § 44 odst. 1 a 7 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“).

Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že předmětem sporu je otázka, zda v případě příspěvku na živobytí může být příspěvek odňat příjemci, který přestane být osobou v hmotné nouzi, když společně posuzované osoby v hmotné nouzi nadále jsou a zda žalobce skutečně nesplňoval či splňoval ke dni 1. 12. 2013 podmínky pro nárok na tuto dávku. Krajský soud posoudil ve shodě se správním orgánem, že žalobce nepovažuje za osobu v hmotné nouzi k rozhodnému datu. Dále krajský soud uvedl, že normativní instrukcí MPSV č. 10/2013 s datem platnosti od 1. 8. 2013 do 31. 12. 2014, došlo ke změně předchozí správní praxe, když bylo stanoveno, že jestliže v průběhu pobírání příspěvku na živobytí žadatel přestane plnit podmínky pro nárok na dávku, dávka nemůže být dané osobě jako příjemci dávky poskytována a odejme se pro neplnění zákonem stanovených podmínek. Pokud jsou s žadatelem (účastníkem řízení), který přestal plnit podmínky pro nárok na dávku, společně posuzovány další osoby, je nutné jim doporučit, aby některá z SPO o dávku požádala, a to ta, která bude podmínky pro nárok na dávku plnit. Krajský soud žalobu neshledal důvodnou, a proto ji zamítl.

Stěžovatel v kasační stížnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. V tomto návrhu stěžovatel uvedl, že byl jako příjemce příspěvku na živobytí

od května 2010 povinen zabezpečit základní životní podmínky všem společně posuzovaným osobám v hmotné nouzi a naplnit tak vlastní smysl zákona. Odejmutí tohoto oprávnění znamená pro devět společně posuzovaných osob nepoměrně větší újmu na subjektivních právech než pro žalovaného, které v hmotné nouzi není. Jelikož se jedná o osm nezaopatřených dětí v hmotné nouzi, přiznání odkladného účinku je rovněž ve veřejném zájmu a není s ním v rozporu.

Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřil.

Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud považuje za potřebné nejdříve připomenout, že kasační stížnost je opravným prostředkem mimořádným, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Přiznání odkladného účinku vůči pravomocnému rozhodnutí lze připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci. Přiznáním odkladného účinku se prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno; tímto zákonným postupem ovšem není přiznání odkladného účinku, ale až případný výrok meritorního rozhodnutí o kasační stížnosti. Pokud by správní orgány neměly být vázány pravomocnými rozhodnutími krajských soudů, kterými se ruší jejich správní akty (resp. kterými se zavazují k určitému jednání), musel by zákonodárce zcela změnit koncepci správního soudnictví. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce popsal slovy o „*nepoměrně větší újmě*“.

Stěžovatel odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku nepoměrně větší újmou pro devět společně posuzovaných osob. Stěžovateli byl rozhodnutím ze dne 7. 9. 2015, které nabylo právní moci dne 29. 10. 2015, odejmut příspěvek na živobytí, a to ode dne 1. 12. 2013. Příspěvek na živobytí je opakující se dávkou pomoci v hmotné nouzi, která řeší nedostatečný příjem společně posuzovaných osob. Ze soudního spisu přitom vyplývá, že v doložených měsících v letech 2014 a 2015 byla příjemcem příspěvku na živobytí jiná osoba z jeho rodiny, přičemž stěžovatel byl jednou z devíti osob společně posuzovaných spolu se žadatelem. Stěžovatel nekonkretizuje, v čem by nyní nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti znamenalo nepoměrně větší újmu pro jeho osobu, a ani nedokládá, v jaké finanční situaci se jeho rodina nachází. Pokud totiž Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu zjistil, že rodina stěžovatele v průběhu let 2014 a 2015 pobírala dávky, nelze bez dalšího uzavřít, že je jakkoli ohrožena, neboť je s ohledem na její velikost možné, že dávky pobírá jiný člen stěžovatelovy rodiny i v roce 2016. Stěžovatel nedoložil, jaké jsou příjmy jeho rodiny a jaká je jejich majetková situace, tedy zda jemu a jeho rodině skutečně hrozí jakákoli újma v důsledku nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Pouhé obecné tvrzení stěžovatele, že odejmutí oprávnění pro devět společně posuzovaných osob v hmotné nouzi představuje nepoměrně větší újmu, ničeho nedokládá. Je přitom povinností stěžovatele, který žádá o přiznání odkladného účinku, tvrdit, že mu hrozí nepoměrně větší újmu, a toto tvrzení i prokázat - srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 – 74. Nadto Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že stěžovatel v řízení před krajským soudem nepožádal o odkladný účinek a žaloba přitom neměla odkladný účinek ze zákona.

pokračování

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku nejsou splněny, a kasační stížnosti proto **odkladný účinek nepřiznal**.

Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatele žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. října 2016

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu